

Cena za odpady už není věcně usměrňovaná

Věcně usměrňovaná cena u komunálních odpadů byla podle názoru zainteresovaných stran přežitým nástrojem, který administrativně zatěžoval bez odpovídající přidané hodnoty

Od počátku tohoto roku už neplatí, že cena za služby spojené s nakládáním s odpady je věcně usměrňovaná. Ministerstvo financí vyhovělo profesním organizacím po několika letech usilovného jednání.

Služby a zboží s regulovanou cenou pro daný rok jsou vždy zveřejňovány ve věstníku Ministerstva financí. V aktuálním věstníku pro rok 2017, který vyšel 25. 11., již odpady nejsou uvedeny. „Podařilo se dosáhnout stavu, že od 1. 1. 2017 již nebude kontrolována agenda cen pro odpady,“ uvádí zpráva Spolku veřejně prospěšných služeb. „Jediné, co v tomto směru může stát ještě kontrolovat, je tříleté období zpětně. To je potřeba brát v úvahu.“ Změny postojů ministerstva se podařilo dosáhnout společným postupem České asociace odpadového hospodářství (ČAOH), Spolku veřejně prospěšných služeb (SVPS), Svazu průmyslu druhotných surovin (SPDS) a dalších profesních organizací.

CO JSOU VĚCNĚ USMĚRŇOVANÉ CENY
Regulace ceny se provádí pouze v určitých případech (na základě zákona o cenách č. 526/1990 Sb.): V případě cen za odpady byl tímto důvodem veřejný zájem, protože nakládání s odpadem musejí města a obce obvykle dotovat ze svých rozpočtů. „Je-li nějaké zboží zcela nebo částečně dotováno ze státního (nebo veřejného) rozpočtu, musí být udrženo vyvážené postavení prodávajícího a kupujícího a zavádí se regula-

ce,“ říká se ve vyjádření Ministerstva financí z roku 2009, kdy byly odpady zařazeny mezi věcně usměrňované ceny. Petr Havelka (ČAOH) však k tomu říká: „Věcně usměrňování cen je v souladu s § 1 odst. 6 zákona o cenách možné pouze v případě, a) je-li trh ohrožen účinky omezení hospodářské soutěže, b) vyžaduje-li to mimořádná tržní situace, c) pro účely odvodu spotřební daně z cigaret podle zvláštního právního předpisu, d) vyžadují-li to předpisy Evropských společenství, nebo e) vyžaduje-li to veřejný zájem spočívající v udržení vyváženého postavení prodávajícího a kupujícího u zboží zcela nebo zčásti dotovaného z prostředků státního rozpočtu nebo z jiných veřejných rozpočtů. Ani jedna z těchto podmínek přitom v posledních letech nebyla v oblasti odpadového hospodářství v ČR naplněna. Věcně usměrňovaná cena u komunálních odpadů byla podle názoru mnoha zainteresovaných stran, včetně obcí, obecních a privátních firem, ale i dalších subjektů, již ne zcela funkční a defacto přežitým nástrojem, který dotčené subjekty významně administrativně zatěžoval, a to bez odpovídající přidané hodnoty. Dlouhodobě přinášela VUC spíše nejasnosti, a to jak na straně povinných osob, tak na straně státu, což se

mimo jiné promítalo i do některých soudních sporů. Důvodů pro zrušení VUC bylo poměrně velké množství. Jedním z hlavních objektivních důvodů aktuální nepotřebnosti VUC v odpadech je nový zákon o veřejných zakázkách, který systémově a v dostatečné míře řeší zájmy a pozici těch, kteří vypisují veřejné zakázky.“

JAK TO VYPOČÍTAT

U věcného usměrňování cen za odpady šlo ministerstvu především o ochranu vztahu mezi obcí a dodavatelem služby. Skutečná cena za nakládání s odpady nesměla překročit cenu vypočtenou podle pravidel věcného usměrňování cen, neboť ta představuje nejvyšší hranici ceny, kterou lze uplatnit. Vše, co by přesahovalo dlouhodobou a obvyklou úroveň, je nepřipustné a podléhá sankci v podobě pokuty. Do regulované ceny lze obecně promítnout ekonomicky oprávněné náklady doložitelné z účetnictví, přiměřený zisk nebo daň podle příslušných právních předpisů (§ 2 odst. 7). Za ekonomicky oprávněné náklady se považují náklady pořízení odpovídajícího množství přímého materiálu, mzdové a ostatní osobní náklady, technologicky nezbytné ostatní přímé a nepřímé náklady a náklady oběhu. Při jejich posuzování se vychází z dlouhodobě obvyklé úrovně těchto nákladů v obdobných ekonomických činnostech. Uvedené náklady je nezbytné prokazatelně doložit (účetní doklady, fakturace, kalkulace apod.) cenovému kontrolnímu orgánu, který posoudí jejich oprávněnost.